

23. Iudici Haliciensi mandavimus litteras scribi, quatinus in celebratione iudiciorum non committat negligentias, alioquin officio cedat.

24. Alias quoque litteras daturi sumus ad Samboriensem capitaneum pro transfugis reddendis tempore belli Valachici⁸, prout etiam personaliter illi mandavimus.

25. [Quo] ad teloneum Lithuaniae, per florenum, de sale Rutenico, impossibile fuerit absque consiliariis illius ducatus constitutionis decretum irritare.

26. Dominis⁸ regni Hungariae, qui [...] ac deferentur nobis, scripturi sumus, sicut cuique petenti necesse erit, quatinus pro iniuriis iustitiam ministrent petentibus subditis nostris.

27. Sic ergo ex parte nostri culpa nihil erit, quod tribueretur nobis pro non observatione eorum, quae vel in conventionem felicis coronationis nostrae decreta laudataque scimus, vel nos ipsi non faceremus, prout facere consuevimus, quidquid felicitati conditionique meliori regni et omnium subditorum sciremus profuturum.

Datum Cracoviae in conventionem generali, feria sexta proxima post festum sancti Valentini [18 II] anno Domini millesimo quingentesimo octavo, regni nostri anno secundo. Relatio venerabilis Ioannis de L[asco].

II. LITTERAE UNIVERSALES EXACTIONIS BELLICAE ALIARUMQUE CONTRIBUTIONUM PUBLICARUM^a

Sigismundus etc. universis et singulis praelatis spiritualibus et saecularibus, palatinis, castellanis, capitaneis, burgrabiis, terrigenis, praeconsulibus, consulibus, advocatis, scultetis, terrarum, civitatum, oppidorum et villarum praefectis et aliis quibuslibet subditis nostris, et praesertim in terra N.^b consistentibus, sincere et fidelibus dilectis, salutem et gratiam nostram.

Reverendissimi et reverendi in Christo patres necnon magnifici, generosi, nobiles, famosi et providi, sincere et fideles dilecti.

Decreta atque lauda conventionis felicis coronationis nostrae¹, anno praeterito pro defensione regni et praesertim terrarum Russiae sancita exequi cupientes, quemadmodum terrae istae Cracovienses decretis eiusmodi satisficientes et expeditionem pro se fecerant, et quidquid decretum erat, impenderant pro defensione ipsa, quam anno praeterito ferebant, sicuti terrae Maioris Poloniae anno isto corrente defensionem toti^c regno et praesertim terris praedictis facere deberent, ad eamque in conventionem praedicta anni praeteriti solutionem bellicam alias *wojenne* ac medietatem fertorum seu sex grossos et mediam portionem civilem dandam promiserunt, vobis notificamus lauda praedicta mandantes, ut vos, qui ad expeditionem bellicam de iure aut consuetudine obligamini, solutionem bellicam alias *wojenne* pro dominica Laetare proxime futura [2 IV 1508] sic integre et fideliter, ut, cum proficiscimini ad bellum, percipere^d

^r Valachi MK₁.

^s Dominus MK₁.

^t Kopista opuścił tu podczas przepisywania część zdania i brak podstawy do uzupełnienia tej luki. Zdaniem O. Balzera, była tam zapewne mowa o krzywdach granicznych, wyrządzanych poddanym polskim od strony Węgier; najbliższe potem słowa tekstu: ac deferentur nobis, odnosić się mogą do brakującego wyrazu: iniuriarum.

^a Brzmienie tego tytułu pochodzi od O. Balzera. W MK₁ akt zatytułowany jest (z licznymi błędami) następująco: Litterae universales super executione decretorum seu laudorum, tempore coronationis huius Sacrae Maiestatis de wojenne, sex grossos et mediae portionis civilis pro defensione reipublicae dandae sancitorum.

^b W MK₁ pozostawiono tu okienko.

^c W MK₁: et se.

^d praecipere MK₁.

⁸ Idzie tu o wojnę wołoską z 1506 r. Por. Kroniki Bernarda Wapowskiego, ibidem, s. 62 i 63.

¹ Por. wyżej konstytucję sejmu koronacyjnego 1507 r., tekst 111 i V, oraz CIP, t. III, nr 14, s. 51-52 (Edictum de terrigenis bellum servire obligatis conscribendis et taxandis] i nr 15, s. 52-53 (Mandatum ad palatinos regni de terrigenis conscribendis et taxandis).

consuevistis², et demum tam vos, qui ad bellum obligamini, quam spirituales et saeculares, qui etiam ad bellum non obligamini, de agris cmethonalibus medietatem fertonum alias sex grossos^e pro die sancti Ioannis Baptistae [24 VI 1508] et pro eodem festo sancti Ioannis vos civitatum et oppidorum incolae medietatem exactionis consuetae civilis dare et solvere debeat, sub poenis in praedicta conventione decretis; solutiones singulas praedictas in manibus generosi N.^f exactoris reposituri et impensuri. Alias si negligentes in solutione fueritis, extunc vobis locorum capitaneis mandamus, ut sub poenis, contra vos decretis, immediate^g post dominicam Laetare pro non solutione *wojenne* et in crastino sancti Ioannis Baptistae pro non solutis sex grossis et medietate exactionis civilis omnes et singulos regnicolas et subditos nostros, in capitaneatibus vestris cuiuscunque status, sexus, ordinis et conditionis consistentes solvereque nolentes, pignoretis et ad solutionem totalem irremissibiliter compellatis. Aliter non facturi pro gratia nostra.

Datum Cracoviae in conventu generali, feria tertia festi sancti Petri in Cathedra [22 II] anno Domini 1508, regni nostri anno secundo.

Ad mandatum Maiestatis Regiae.

^e grossis MK_I.

^f W MK_I pozostawiono tu okienko.

^g immediate MK_I.

² *Wojenne* było opłatą świadczoną przez poddanych chłopów na rzecz panów, kiedy ci ostatni wyruszali na wyprawę wojenną. Zdaniem O. Balzera, myśl tego postanowienia jest taka, aby ci, którzy z prawa czy zwyczaju podlegają obowiązkowi służby w pospolitym ruszeniu, ową opłatę kmięcą, tak jak ją od swoich poddanych pobrali, wnieśli do skarbu królewskiego.